

GLÒRIA BOSCH

«En l'art català calia cobrir determinats buits institucionals»

La directora d'art de la Fundació Vila Casas, Glòria Bosch (Girona, 1955), explica quins són els seus projectes de futur i el paper del col·leccionisme privat en el context artístic i cultural.

*Entrevista de Noèlia Hernández
Fotografia de Robin Townsend*

Com es va començar a definir el projecte de la Fundació Vila Casas i quins n'eren els principals objectius?

—Sovint, el president, Antoni Vila Casas, ha insistit en les paraules de Machado, aquest camí que es va fent, sempre en procés, obert. Hi havia claredat en la filosofia: donar visibilitat i reconeixement a l'art català, amb una política d'espais que ha recuperat un patrimoni arquitectònic important per al país. Era necessari cobrir determinats buits institucionals, aprofundir trajectòries desaparegudes i enfortir la presència dels artistes joves.

—De quina manera s'organitzen les obres que formen la col·lecció i quina lectura ofereixen del període històric que abracen?

—La col·lecció està distribuïda en tres espais de la Fundació en funció d'una disciplina: pintura (Can Framis, Barcelona); fotografia (Palau Solterra, Torroella de Montgrí) i escultura (Can Mario, Palafrugell). El contingut parteix dels anys 40 fins a l'actualitat, però no s'ha fet una distribució cronològica o enfocant diferents tendències, perquè és

important que hi hagi un diàleg entre èpoques.

—Com a directora d'art i responsable de la programació d'aquests espais expositius, quins són els principals reptes a l'hora de definir els relats que conté una col·lecció?

—Un col·leccionista, com és el cas d'Antoni Vila Casas, compra obres per afinitats i passions determinades que no sempre coincideixen amb les de la persona responsable de construir el relat. D'entrada, el nostre diàleg constructiu parteix de dos perfils diferents: la contraposició entre la meua formació interdisciplinària i la seva visió lligada a un ordre de disciplines o gèneres. El més important és el procés d'un diàleg on, des del que t'allunya, puguis trobar punts de contacte. Amb la col·lecció hem crescut junts per buscar objectius complementaris.

—Com es reescriuen aquests relats?

—Per a bé o per a mal, el relat no prescriu. Davant un conjunt d'obra tan diversa vols contradir les normes per demostrar que un discurs mai no és tancat. Busques relacions entre elements oposats que es complementen i et permeten

pensar. Aquest és i ha estat el meu repte des de l'inici: obrir vies a les idees i a les reflexions que es generen. Una col·lecció és un element viu i no un objecte estàtic per a la contemplació, amb unes variants que sorgeixen entre els diferents contactes que es produeixen entre les obres.

—Més enllà de les exposicions permanents i de caràcter temporal, de quina manera la Fundació Vila Casas s'acosta al públic?

—Des de la Fundació Vila Casas hem impulsat diferents vies més enllà de la col·lecció amb exposicions temporals, activitats, premis i convenis que van començar amb la Universitat de Belles Arts, per consolidar-se a poc a poc amb altres projectes com els d'Elisava o BDN. Ara mateix hi ha una nova via encetada molt important, *Itiner'ART*, que està donant molta visibilitat a diferents autors, com és el cas d'en Jordi Fulla.

—La Fundació és sensible a la necessitat de debats entre diferents agents culturals; artistes, col·leccionistes, gestors, crítics, etc. Quin paper juga *Quiral Art* o *l'Art de Col·leccionar*, en aquest sentit?

—Sí, la Fundació és sensible i potencia aquestes trobades. A través d'*Opinió Quiral Art* hi ha la oportunitat d'accedir a un autor, descobrir uns plantejaments vitals i creatius a partir d'una conversa amb un filòsof com és en Josep Ramoneda, creant també un debat amb el públic. I *l'Art de col·leccionar* és una via important per entrar en el món del col·leccionisme, descobrir les obres a què no tenim accés perquè pertanyen a un món privat, però sobretot endinsar-nos en diferents perfils i maneres de pensar. Per això els diàlegs entre Daniel Giralt-Miracle i el col·leccionista convidat són un complement indispensable. El conjunt és la cartografia emocional i cultural de la nostra societat.

—Molts col·leccionistes afirmen que el que més els anima és la passió. Com creix la col·lecció Vila Casas i com definiria vostè la seva personalitat?

—Potser, en un primer moment, va ser una necessitat interior, però el temps l'ha transformat en un projecte no tan sols vital sinó cultural. Hi ha un clar interès a projectar l'art català contemporani i recuperar els buits que el pas del temps ha deixat en un estat clar de marginació, com si no formessin part del teixit històric d'un país. En aquest sentit s'ha fet una tasca molt important amb autors que mai no havien tingut l'oportunitat d'exposar a Barcelona, com és el cas actual de Coma Estadella, o pertanyien a l'oblit pel fet de no viure aquí, com per exemple Subirà-Puig. També hem recuperat trajectòries d'artistes com Lluçà, Faixó, Ponç, Mensa, Vilacasa o Clavé.

—Quina visibilitat creus que té el col·leccionisme privat i quin paper juga en el context artístic i cultural del nostre país?

—Cal potenciar el col·leccionisme. Hi ha institucions que ho estan fent en formats debat, però estarien més incentivats si es reconegués la seva tasca. Aquests fragments que, com deia abans, dibuixen una cartografia i són necessaris. El futur necessitarà per reconstruir determinats moments aquest camí sovint fet de silencis que constitueix una col·lecció. Són peces fonamentals.

—Després de vint-i-cinc anys quines línies d'actuació preveu la Fundació Vila Casas?

—La base és la mateixa, els eixos d'identitat d'un país. L'Antoni Vila Casas no ha deixat mai d'insistir-hi: la tradició, la cultura i la llengua. Sense canviar la filosofia global, les propostes s'han anat adaptant de la mateixa manera que es transforma el procés creatiu. Hi ha un interès per reflectir les diferents maneres de fer i pensar de la nostra societat, amb projectes que sovint interpel·len aspectes del moment viscut. Seria bo pensar que, més enllà del propi territori, cal créixer i donar visibilitat sense tancar-se. Sense renunciar als seus criteris, la Fundació seguirà amb el seu compromís de potenciar la col·lecció i els autors. ●